

İÇİNDEKİLER

ÖZET	i
ABSTRACT	iii
ÖNSÖZ	v
SİMGELER DİZİNİ	xi
ŞEKİLLER DİZİNİ	xii
ÇİZELGELER DİZİNİ	xiii
1.GİRİŞ	1
2.KAYNAK ÖZETLERİ	2
3.MATERYAL VE YÖNTEM	5
3.1.Materyal..	5
3.2.Yöntem...	5
3.2.1.Kooperatif ortaklarının seçiminde uygulanan yöntem	5
3.2.2.Kooperatif ortaklarına yönelik anket sorularının ve sonuçlarının değerlendirilmesinde uygulanan yöntem	7
3.2.3.Köy-Koop Kırklareli Birliği ve birim kooperatiflere ait dokümanların analizinde ve yönetici anketlerinin değerlendirilmesinde uygulanan yöntem	10
4.ARAŞTIRMA BULGULARI	12
4.1.Araştırma Bölgesi Hakkında Genel Bilgiler	12
4.1.1.Doğal durum	12
4.1.2.Coğrafi durum	12
4.1.3.İklim ve bitki örtüsü	12
4.1.4.Nüfus durumu	13
4.1.5.Eğitim ve kültür	14
4.1.6.Ekonomik Durum	15
4.1.6.1.Tarımsal yapı	15
4.1.6.1.1.Arazi varlığı ve kullanımı	15
4.1.6.1.2.Bitkisel Üretim	16
4.1.6.1.3.Hayvancılık Faaliyetleri	18
4.1.7.Sanayi ve hizmetler	19
4.1.8.Kooperatifleşme Durumu	19
4.2.Kırklareli Köy-Koop Birliğinin Gelişimi ve Faaliyetlerinin Değerlendirilmesi	19
4.2.1.Türkiye’de köy kalkınma kooperatiflerinin tarihsel gelişimi ve bugünkü durumu	19
4.2.2.Kırklareli köy kalkınma kooperatifleri (Köy-Koop)	20
4.2.2.1.Kırklareli KÖY-KOOP’un kuruluş ve gelişimi	20
4.2.2.2.Mevzuat ve hukuki yapısı	20
4.2.2.3.Birliğin amaçları ve çalışma konuları	21
4.2.2.4.Yönetim ve teşkilat yapısı	21
4.2.2.5.Köy-Koop Kırklareli Birliği işletmecilik faaliyetleri	24
4.2.2.5.1.Satın alma işletmesi	24
4.2.2.5.2.Satış işletmesi	25
4.2.2.5.3.Süt pazarlama ve tarımsal çalışmalar işletmesi	25
4.2.2.5.4.Veterinerlik hizmetleri işletmesi	25
4.3.Köy-Koop Kırklareli Birliği’nin Mali Yapısı ve Analizi	27
4.3.1.Birliğin finansman kaynakları	27
4.3.1.1.Özkaynaklar	29
4.3.1.1.1.Ortaklarca yüklenilen sermaye	29
4.3.1.1.2.Zorunlu ve ihtiyari yedek akçeler	29
4.3.1.1.3.Fonlar	30
4.3.1.1.3.1.Yatırım ve geliştirme özel fonu	30
4.3.1.1.3.2.Sosyal ve kültürel hizmetler özel fonu	30

4.3.1.1.3.3.Personel fonu	30
4.3.1.1.3.4.Kefalet fonu.	30
4.3.1.1.4.Dağıtılmamış kârlar	30
4.3.1.2.Yabancı kaynaklar	31
4.3.2.Mali yapının analizi	31
4.3.2.1.Bilançoların analizi	32
4.3.2.1.1.Karşılaştırmalı bilanço analizi (Yatay analiz)	32
4.3.2.1.2.Yüzde Yöntemi ile Analiz (Dikey analiz)	38
4.3.2.1.3.Eğilim yüzdeleri yöntemi ile analiz (Trend analizi)	46
4.3.2.2.Gelir tablolarının analizi	46
4.3.2.2.1.Karşılaştırmalı gelir tablosu analizi (Yatay analiz)	46
4.3.2.2.2.Yüzde Yöntemi ile analiz (Dikey analiz)	50
4.3.2.2.3.Eğilim yüzdeleri yöntemi ile gelir tablosu analizi (Trend analizi)	53
4.3.2.3.Oran analizi	53
4.3.2.3.1.Likidite oranları	54
4.3.2.3.2.Finansal (Mali) oranlar	57
4.3.2.3.3.Faaliyet oranları	60
4.3.2.3.4.Kârlılık oranları	63
4.3.3.Köy-Koop Kırklareli Birliği Genel Mali Yapısının Değerlendirmesi	66
4.4.Ortak İşletmelerinin Sosyo-Ekonomik Analizi ve Kooperatif Ortak İlişkileri	68
4.4.1.Ortak kooperatiflerin sosyo-ekonomik analizi	68
4.4.1.1.İşletmelerdeki nüfus durumu	68
4.4.1.2.Kooperatif ortaklarının yaş, eğitim ve örgütlenme durumları	69
4.4.1.3.İşgücü durumu	70
4.4.1.4.İncelenen işletmelerde arazi varlığı ve tasarruf durumu	71
4.4.1.5.İncelenen işletmelerdeki sermaye yapısı	72
4.4.1.5.1.Aktif sermaye	72
4.4.1.5.1.1.Çiftlik sermayesi	74
4.4.1.5.1.2.İşletme sermayesi	75
4.4.1.5.2.Pasif sermaye	80
4.4.1.5.2.1.Öz sermaye	80
4.4.1.5.2.2.Yabancı sermaye (borçlar)	80
4.4.1.6.İncelenen işletmelerin yıllık faaliyet sonuçları	82
4.4.1.6.1.Süt hayvanı varlığı ve süt üretimi	82
4.4.1.6.2.Gayrisafi üretim değeri	82
4.4.1.6.3.Üretim masrafları	83
4.4.1.6.4.Net kâr	85
4.4.1.6.5.Rantabilite	85
4.4.1.7.Süt üretim maliyeti	86
4.4.2.Ortak İşletmelerde Üretilen Sütün Değerlendirilme Durumu ve Pazara Arzı	87
4.4.2.1.İşletmelerde süt arzı ve değerlendirme	87
4.4.3.Ortakların Kooperatifleri İle Sosyal ve Ekonomik İlişkileri	88
4.4.3.1.Ortakların örgütlenme durumu, kooperatife ortak oluş zamanları, ana sözleşme hakkındaki bilgileri ve kooperatif ilkeleri ile ilgili bilgi düzeyleri	88
4.4.3.2.Ortakların kooperatif ana sözleşmesini okuma eğilimleri	89
4.4.3.2.1.Ortakların yaşı	89
4.4.3.2.2.Ortakların eğitim düzeyi	90
4.4.3.2.3.Ortakların hayvan varlığı	90
4.4.3.2.4.Ortakların kooperatifçilik eğitimi düzeyi	91
4.4.3.2.5.Ortakların kooperatif ana sözleşmesini okuma eğilimlerinin genel değerlendirilmesi	91

4.4.3.3.Ortakların kooperatif ilkelerinden haberdar olma durumu	92
4.4.3.4.Ortakların kooperatif faaliyetlerine katılım düzeyleri	92
4.4.3.5.Ortakların genel kurula katılma eğilimlerini etkileyen faktörler	94
4.4.3.5.1.Ortakların yaşı	94
4.4.3.5.2.Ortakların eğitim durumu	94
4.4.3.5.3.Ortakların hayvan varlığı	95
4.4.3.5.4.Ortağın kooperatifçilik ile ilgili eğitim alması	95
4.4.3.5.5.Ortakların kooperatif genel kuruluna katılma eğilimlerinin genel değerlendirilmesi	95
4.4.3.6.Ortakların kooperatifçiliği algılama biçimleri	96
4.4.3.7.Ortakların kooperatiflerin mali kayıtları ile ilgilenme düzeylerini etkileyen faktörler	98
4.4.3.7.1.Ortakların yaşı	98
4.4.3.7.2.Ortakların eğitim düzeyi	98
4.4.3.7.3.Ortakların hayvan varlığı	99
4.4.3.7.4.Ortakların kooperatifçilik eğitimi düzeyi	99
4.4.3.7.5.Ortakların kooperatifin mali kayıtları ile ilgilenme eğilimlerinin genel değerlendirilmesi	100
4.4.3.8.Ortakların kooperatiflere ortak olma nedenleri	100
4.4.3.9.Ortakların gelirlerinin artmasında kooperatiflerin rolünü etkileyen faktörler	102
4.4.3.9.1.Ortakların yaşı	102
4.4.3.9.2.Ortakların eğitim düzeyi	102
4.4.3.9.3.Ortakların hayvan varlığı	103
4.4.3.9.4.Ortakların kooperatifçilik eğitimi alma düzeyi	103
4.4.3.9.5.Ortakların gelirlerinin artmasında kooperatiflerin Rolünü etkileyen faktörlerin değerlendirilmesi	104
4.4.3.10.Ortakların kooperatif yöneticileri ile ilgili düşünceleri	104
4.4.4.Kooperatif etkinin değerlendirilmesi	105
4.5.Kooperatif Yöneticilerinin, Kooperatif İşletmelerin Başarı Düzeyleri Üzerine Olabilecek Etkilerinin Değerlendirilmesi	106
4.5.1.Kooperatif işletmelerde başarı kavramı	106
4.5.1.1.Geleneksel başarı değerlendirme yöntemleri	107
4.5.1.2.Çağdaş başarı değerlendirme yöntemleri	108
4.5.2.Birlik ve Birim Kooperatiflerde Amaca Göre Başarı Değerlendirme Yönteminin Uygulanması...	113
4.5.2.1.İncelenen kooperatif yöneticilerinin sosyal özellikleri	113
4.5.2.2.Birlik ve birim kooperatif yöneticilerinin kooperatifçiliği algılama biçimleri ve başlıca görevleri	114
4.5.2.3.Yöneticilerin kooperatifçilik ile ilgili görüş ve beklentileri	115
4.5.2.4.Amaca göre başarı değerlendirme uygulaması	115
5.SONUÇ VE ÖNERİLER	122
5.1.Sonuç	122
5.2.Öneriler	128
KAYNAKLAR	131
EKLER	134
Ek-1 Kooperatif İşletme Anketi Soruları	134
Ek-2 Kooperatif Ortak Anketi Sorular	144
Ek-3 Yönetici Anketi Soruları	148
ÖZGEÇMİŞ	150